

Národný jadrový fond

OZNÁMENIE

**O STRATEGICKOM DOKUMENTE S CELOŠTÁTNYM DOSAHOM VYPRACOVANÉ PODĽA
§ 5 ODS. 5 A 6 A PRÍLOHY Č. 2 ZÁKONA Č. 24/2006 Z. Z. O POSUDZOVANÍ VPLYVOV
NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV**

***VNÚTROŠTÁTNY PROGRAM NAKLADANIA S VYHORETÝM JADROVÝM PALIVOM
A RÁDIOAKTÍVNymi ODPADMI V SLOVENSKEJ REPUBLIKE***

nahrádzajúci doterajší dokument

***NÁVRH VNÚTROŠTÁTNEJ POLITIKY A VNÚTROŠTÁTNEHO PROGRAMU NAKLADANIA
S VYHORETÝM JADROVÝM PALIVOM A RÁDIOAKTÍVNymi ODPADMI V SR***

OBSAH

I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	4
I.1 Názov.	4
I.2 Identifikačné číslo.	4
I.3 Adresa sídla.....	4
I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.	4
I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.	4
II. Základné údaje o strategickom dokumente.....	5
II.1 Názov	5
II.2 Charakter	5
II.2.1 Doterajší priebeh – história dokumentu.....	5
II.2.2 Charakteristika aktualizovaného dokumentu	9
II.3 Hlavné ciele.....	11
II.4 Obsah (osnova)	12
II.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu	14
II.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania	14
II.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom	15
II.8 Orgán kompetentný na jeho prijatie	15
II.9 Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).....	15
III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia	16
III.1 Požiadavky na vstupy	16
III.2 Údaje o výstupoch	17
III.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	18
III.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.....	18
III.5 Vplyvy na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich miernenie	19
III.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu	19
IV. Dotknuté subjekty	20
IV.1 Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.....	20
IV.3 Dotknuté susedné štáty	21
V. Doplnujúce údaje	23
V.1 Mapová a iná grafická dokumentácia charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu.....	23

V.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.	27
VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia	29
VII. Potvrdenie správnosti údajov	29
VII.1 Meno spracovateľa oznámenia	29
VII.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	29

I. Základné údaje o obstarávateľovi

I.1 Názov.

Rada správcov Národného jadrového fondu

I.2 Identifikačné číslo.

Národný jadrový fond:

I.3 Adresa sídla.

Tomášikova 22
821 02 Bratislava

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Ing. Ladislav ÉHN

predseda Rady správcov NJF
Tomášikova 22
821 02 Bratislava
e-mail: ehn@njf.sk
tel.: +421 2 58280 410

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Ing. Peter Neštický
riaditeľ NJF
Tomášikova 22
821 02 Bratislava
e-mail: nesťický@njf.sk
tel.: +421 911483651

II. Základné údaje o strategickom dokumente

II.1 Názov

Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike

II.2 Charakter

II.2.1 Doterajší priebeh – história dokumentu

Zákon č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov priniesol požiadavku vypracovať návrh „Stratégie záverečnej časti jadrovej energetiky v SR“, ako jednu zo základných povinností novozriadenej Rady správcov, s termínom jeho predloženia na Ministerstvo hospodárstva SR 30. 6. 2007. Predmetom tohto dokumentu je vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky, nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi. Strategický dokument „Stratégia záverečnej časti jadrovej energetiky v SR“, bol podľa bodov 2.7, resp. 2.8 prílohy č. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov posúdený z hľadiska vplyvu na životné prostredie. Pretože ide o strategický dokument s celoštátnym dosahom, celý proces sa vykonával podľa § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. Výsledkom procesu posudzovania bolo Stanovisko vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov číslo: 5131/2007-3.4/hp zo dňa 15. 5. 2008.

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 328 schválila na svojom zasadnutí 21. mája 2008 Stratégiu záverečnej časti jadrovej energetiky v SR vypracovanú Radou správcov Národného jadrového fondu, a uložila ministrom hospodárstva, životného prostredia, zdravotníctva a financií, ako aj predsedníčke ÚJD SR zabezpečiť jej realizáciu do 31. decembra 2013.

Ustanovenie § 3 ods. 2 písm. d) zákona č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ukladalo Rade správcov Národného jadrového fondu (RS NJF) predkladať ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky (MH SR) každých päť rokov návrh aktualizácie „Stratégie“. Aktualizácia bola vypracovaná pod názvom „Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR“. Prístup k formulovaniu Stratégie v roku 2012 bol v súlade s relevantnými požiadavkami Smernice Rady 2011/70/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom.

Oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom bolo podľa § 17 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. doručené na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) dňa 30. 10. 2012 a dňa 6. 12. 2012 bolo podľa § 6 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. zverejnené na webových stránkach MH SR, MŽP SR, NJF a dňa 6. 12. 2012 v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom (denník SME). Na uvedených webových stránkach bola zverejnená celá dokumentácia „Stratégie ZČMVJE“.

V priebehu zisťovacieho konania neboli k oznámeniu o strategickom dokumente s celoštátnym

dosahom „Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike“ doručené žiadne pripomienky. Verejnosť sa v priebehu zisťovacieho konania osobitne nevyjadřila. Verejné prerokovanie sa uskutočnilo 22. 1. 2013 bez účasti verejnosti.

MH SR, v spolupráci s MŽP SR vydalo podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe oznámenia o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom a po ukončení zisťovacieho konania rozhodnutie č. MH SR 272/2013-4100 a MŽP SR č. 2909/2013-3.4./hp zo dňa 30. 4. 2013: „Zmena strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike“ (Stratégia ZČMVJE) sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“.

V odôvodnení sa okrem iného uvádzalo:

- aktualizácia „Stratégie ZČMVJE“ predstavuje svojím charakterom malú zmenu strategického dokumentu „Stratégia záverečnej časti jadrovej energetiky v Slovenskej republike“,
- v aktualizácii „Stratégie ZČMVJE“, sa požiadavky na vstupy oproti v súčasnosti schválenej stratégii nemenia,
- pri implementácii „Stratégie ZČMVJE“ nedochádza ani ku kvalitatívnym a prakticky ani ku kvantitatívnym zmenám vo výstupoch, preto nedochádza ani k zmenám v priamych či nepriamych vplyvoch na životné prostredie oproti schválenej Stratégii záverečnej časti jadrovej energetiky v SR.

Strategický dokument „Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike“ bol schválený vládou SR 15. 1. 2014, uznesením č. 26/2014.

Povinnosť vypracovať vnútroštátne politiky a vnútroštátne programy nakladania s vyhoretým jadrovým palivom (VJP) a rádioaktívnymi odpadmi (RAO) v členských krajinách Európskej únie ukladá Smernica rady 2011/70/EURATOM z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom. V preambule smernice, bod (28) sa uvádza: Členské štáty by mali vypracovať vnútroštátne programy na zabezpečenie transpozície politických rozhodnutí do jasných ustanovení v záujme včasnej realizácie všetkých krokov pri nakladaní s rádioaktívnym odpadom a vyhoretým palivom od jeho vzniku po jeho uloženie. Vnútroštátny program môže byť vo forme jedného referenčného dokumentu alebo súboru dokumentov.

Smernica v článku 4, bode 1 ukladá povinnosť členským štátom ustanoviť a vykonávať vnútroštátnu politiku, ktorá sa týka nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a v článku 5, bode 1 ukladá povinnosť členským štátom ustanoviť a spravovať vnútroštátny legislatívny, regulačný a organizačný rámec pre VJP a RAO, na základe ktorého sa pridelujú zodpovednosti a zabezpečuje koordinácia medzi príslušnými dotknutými orgánmi. Vo vnútroštátnom rámci sa ustanovuje, okrem iného, aj vnútroštátny program na vykonávanie politiky nakladania s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom (článok 5, bod 1, písmeno a).

Smernica ukladá pre členské štáty okrem iného tieto povinnosti:

1. Každý členský štát zabezpečuje vykonávanie svojho vnútroštátneho programu pre nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom (ďalej len „vnútroštátny program“), ktorý sa vzťahuje na všetky druhy vyhoreného paliva a rádioaktívneho odpadu v rámci jeho jurisdikcie a všetky fázy nakladania s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom od jeho vzniku až po jeho uloženie (článok 11, bod 1).
2. Každý členský štát svoj vnútroštátny program pravidelne skúma a aktualizuje, pričom zohľadňuje prípadný technický a vedecký pokrok, ako aj odporúčania, získané poznatky a osvedčené postupy vyplývajúce z partnerských hodnotení (článok 11, bod 2).
3. Členské štáty oznamujú Komisii svoje vnútroštátne programy a následné významné zmeny (článok 13, bod 1).
4. Členské štáty predložia Komisii správu o vykonávaní tejto smernice po prvýkrát do 23. augusta 2015 a potom každé tri roky, pričom využívajú preskúmanie a podávanie správ v rámci spoločného dohovoru (článok 14, bod 1).

Smernica Rady 2011/70/Euratom bola do slovenskej legislatívy prebraná ako právne záväzný akt Európskej únie zákonom č. 143/2013 Z. z., ktorý novelizoval zákon č. 238/2006 Z. z. o jadrovom fonde. O vnútroštátnej politike a vnútroštátnom programe pojednával § 3a. Návrh vnútroštátnej politiky nakladania s VJP a s RAO a návrh vnútroštátneho programu na vykonávanie vnútroštátnej politiky vypracúva Rada správcov NJF spoločne s právnickou osobou podľa osobitného predpisu (§ 3 ods. 9 zákona č. 541/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov) a s držiteľmi súhlasu alebo povolenia (§ 5 ods. 3 a § 8 ods. 3 zákona č. 541/2004 Z. z. v znení zákona č. 21/2007 Z. z.) vydaného Úradom jadrového dozoru SR.

Rada správcov NJF zvažovala, ako naplniť ustanovenie tohto zákona, ktoré sa týka vypracovania vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s VJP a RAO. Bol uvažovaný variant doplniť už vypracovaný dokument „Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike“ o samostatný dokument, ktorý bude uvádzať množstvá a toky rádioaktívneho odpadu, alebo nakoniec realizovaný variant – vypracovať aktualizáciu dokumentu „Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike“ v súlade s požiadavkami zákona č. 143/2013 Z. z. zo dňa 21. 5. 2013.

Návrh dokumentu „Návrh vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR ako aktualizácia dokumentu Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike“ vychádzal z:

- stratégie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR schválenej uznesením vlády č. 26/2014 z 15. januára 2014,
- podkladov dodaných držiteľmi povolení na nakladanie s VJP a RAO a vyradovanie jadrových zariadení.

Úpravy a doplnenia vnútroštátneho programu nakladania s VJP a RAO v SR v porovnaní s aktualizovanou Stratégiou ZČMVJE spočívali najmä v:

- upresnení množstva rádioaktívnych odpadov a podrobnejšej špecifikácii ich vlastností a tokov,
- aktualizácii a upresnení ekonomickej časti.

Toto bolo deklarované v Oznámení o zmene strategického dokumentu, ktorého vypracovanie v roku 2014 zabezpečil Národný jadrový fond a na základe ktorého vykonalo MH SR v spolupráci s MŽP SR zisťovacie konanie podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s možnosťou predkladať pripomienky do 22. 12. 2014.

Pripomienky, ktoré boli predložené a ich vyhodnotenie, boli obsiahnuté v rozhodnutí Ministerstva hospodárstva SR č. 09498/2015-4100-28524 z 15. 6. 2015 a Ministerstva životného prostredia SR č. 2909/2015-3.4/hp.

K oznámeniu sa vyjadrovali štátne a odborné organizácie, verejnosť sa k oznámeniu nevyjadrovala.

Na základe zisťovacieho konania Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky vydali podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. na základe oznámenia o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom Vnútroštatná politika a vnútroštatný program nakladania s VJP a RAO v SR ako aktualizácia strategického dokumentu Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike a po ukončení zisťovacieho konania rozhodnutie, že zmena strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Vnútroštatná politika a vnútroštatný program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR“ sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh vnútroštatnej politiky a vnútroštatného programu nakladania s VJP a RAO v SR ako aktualizácia strategického dokumentu Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR bol schválený uznesením vlády č. 387/2015. Tento dokument pozostáva z dvoch čiastkových dokumentov, a to:

- Vnútroštatná politika nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR,
- Vnútroštatný program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR je v praxi používaný pod názvom „Vnútroštatný program nakladania s VJP a RAO“.

II.2.2 Charakteristika aktualizovaného dokumentu

V zmysle ustanovenia, že Vnútroštátny program má byť podľa § 6 ods. 7 zákona č. 308/2018 Z. z. aktualizovaný každých 6 rokov, bol vypracovaný aktuálne predkladaný dokument „Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“, ktorý nadväzuje na súčasný (doterajší) dokument, určený pre obdobie rokov 2015 – 2021 s výhľadom na ďalšie roky. Aktualizovaný dokument pozostáva z troch hlavných častí - sekcií a to:

- A. Vnútroštátna politika,
- B. Vnútroštátny rámec,
- C. Vnútroštátny program (tento predstavuje vlastnú stratégiu nakladania s RAO a VJP pre obdobie rokov 2023 – 2030 s výhľadom na ďalšie obdobie).

Vnútroštátna politika bola v porovnaní s doterajším dokumentom prepracovaná, a jej štruktúru tvoria zásady, východiská a ciele. Zásady boli prevzaté z doterajších dokumentov (vrátane predchádzajúcich stratégií ZČJE) pri rešpektovaní zdrojových dokumentov MAAE pre politiky v oblasti nakladania s VJP a RAO a smernice 2011/70/EURATOM a boli redakčne upravené na základe súčasného poznania.

Východiská politiky špecifikované samostatne pre oblasť nakladania s VJP, nakladania s RAO, oblasť vyradovania jadrových zariadení a pre oblasť financovania boli aktualizované, pričom doterajší prístup v strategických činnostiach zostáva zachovaný.

Ciele politiky boli prepracované vychádzajúc z doterajších skúseností implementácie vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu i zo skúseností implementácie smernice 2011/70/EURATOM, ako aj z doposiaľ vykonaných expertných misií ARTEMIS pre posudzovanie nakladania s VJP a RAO v niektorých členských krajinách.

Vnútroštátny rámec bol vypracovaný na základe požiadaviek zdrojových dokumentov MAAE a vychádzajúc zo súčasnej platnej legislatívy SR v oblasti nakladania s VJP a RAO, radiačnej ochrany a v oblasti záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie.

Vnútroštátny program bol vypracovaný ako aktualizácia doterajšieho dokumentu, týkajúc sa popisu súčasného stavu i prognóz ďalšieho vývoja a plánovaného postupu, pričom štruktúra tejto časti dokumentu bola prepracovaná najmä na základe doterajších skúseností pri implementácii a pravidelnom vyhodnocovaní (doterajšieho) vnútroštátneho programu ale aj informácií čerpaných z vnútroštátnych programov iných členských krajín EÚ.

Popri tomto zhrnutí základných rozdielov aktualizovaného dokumentu voči súčasnej/doterajšej verzii má aktualizovaný dokument nasledovné hlavné charakteristiky:

1. Realizácia činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ nebude mať žiadne iné vplyvy na zložky životného prostredia v lokalitách jadrových zariadení ako tie, ktoré už boli posudzované v Stratégii záverečnej časti jadrovej energie v SR z roku 2008.
2. Jadrové zariadenia sú umiestnené v lokalitách Jaslovské Bohunice a Mochovce. Na predmetných lokalitách platí prvý stupeň územnej ochrany prírody a krajiny podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a nie je

tu vyhlásené žiadne chránené územie. Nenachádzajú sa tu, ani v bližšom okolí, žiadne osobitné chránené územia s druhým až piatym stupňom ochrany.

3. Realizácia (zriadenie alebo vybudovanie) nových zariadení, objektov a činností (alebo ich zmien) pre potreby a podporu existujúcich alebo plánovaných činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ je v súčasnosti a bude aj naďalej predmetom samostatných procesov EIA podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nakoľko sa tieto činnosti zaradujú podľa Prílohy č. 8 zákona o posudzovaní, do kapitoly 2. Energetický priemysel, položiek 8 - 11, kde podliehajú bez limitu povinnému hodnoteniu. Na zmeny týchto činností sa vzťahuje § 18 odsek 4 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Viacere činnosti záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie už boli posúdené podľa zákona č. 24/2006 Z. z.:

Držiteľ povolenia JAVYS, a.s.:

- Vyrad'ovanie JE A1, 3. a 4. etapa. etapa – Záverečné stanovisko č. 229/2015-3,4/hp z 27. 11. 2015.
- Vyrad'ovanie jadrovej elektrárne V1 2. etapa – Záverečné stanovisko č. 2850/2014-3.4 hp z 18. 6. 20214.
- Zariadenie na pretavovanie kovových rádioaktívnych odpadov v lokalite Jaslovské Bohunice – Záverečné stanovisko č. 1775/2015-3.4/hp.
- Technológie pre spracovanie a úpravu rádioaktívnych odpadov JAVYS, a. s. v lokalite Jaslovské Bohunice – proces posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. pred ukončením.
- Finálne spracovanie kvapalných rádioaktívnych odpadov JAVYS, a.s. v lokalite Mochovce – Záverečné stanovisko č. 1940/2014-3.4/hp.
- Rozšírenie Republikového úložiska rádioaktívnych odpadov v Mochovciach pre ukladanie nízkoaktívnych odpadov a vybudovanie úložiska pre veľmi nízkoaktívne odpady – Záverečné stanovisko č. 1065/2013-3.4/hp.
- Zariadenie na skladovanie IRAO a ZRAM, Mochovce – Záverečné stanovisko č. 1165/2012-3.4/hp.
- Integrálny sklad RAO – Záverečné stanovisko č. 2069/2012-3.4hp.
- Sklad vyhoreteho jadroveho paliva Jaslovské Bohunice – Záverečné stanovisko č. 1604/2016-3.4/hp.
- Optimalizácia kapacít TSÚ RAO – záverečné stanovisko MŽP SR č. 417/2021-1.7/zg.
- Optimalizácia kapacít spaľovania – rozhodnutie zo zisťovacieho konania 2764/2019-1.7/zg-R.

Držiteľ povolenia SE, a.s.:

- IPR EMO 44200 Zmena systému spracovania kvapalných rádioaktívnych koncentrátov v JE Mochovce (JE EMO 1,2) – Záverečné stanovisko č. 7197/2013-3.4hp.
- IPR EMO 10130 Zmena systému spracovania kvapalných rádioaktívnych koncentrátov v JE V2 Bohunice (JE EBO V2) – Záverečné stanovisko č. 7196/2013-3.4hp.

II.3 Hlavné ciele

Dokument „Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ je spracovaný podľa zákona č. 308/2018 o Národnom jadrovom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, koncepčne vychádzajúceho zo zákona č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s VJP a RAO (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pre politiku v oblasti nakladania s VJP a RAO, nakladania s nepoužívanými vysokoaktívnymi žiaričmi a rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu, ako aj pre politiku v oblasti vyradovania jadrových zariadení v SR sú pre obdobie implementácie predkladaného dokumentu (2023 až 2030) s výhľadom na ďalšie obdobie špecifikované nasledovné ciele:

1. Dosiahnuť dlhodobu udržateľnú a stabilnú smerovanú nakladania s VJP a RAO na Slovensku so zreteľom na vysokú úroveň bezpečnosti nakladania s vyhoretým jadrovým palivom, rádioaktívnymi odpadmi a inými zdrojmi ionizujúceho žiarenia neustálym zlepšovaním národných opatrení a medzinárodnej spolupráce vrátane technickej spolupráce v oblasti jadrovej aj radiačnej bezpečnosti.
2. Zabezpečiť, aby vo všetkých štádiách nakladania s vyhoretým jadrovým palivom, rádioaktívnymi odpadmi a inými zdrojmi ionizujúceho žiarenia na Slovensku existovala účinná ochrana proti potenciálnym ohrozeniam, a aby bola zabezpečená radiačná ochrana jednotlivcov, spoločnosti a životného prostredia.
3. Zabezpečiť, aby sa zabránilo neprimeranému zaťažovaniu budúcich generácií bremenom z využívania jadrovej energie v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti.
4. Zabezpečiť technicky optimálne a ekonomicky efektívne nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom, rádioaktívnymi odpadmi a nepožívanými zdrojmi ionizujúceho žiarenia orientované na ich bezpečné trvalé uloženie pri využití dostupných technických prostriedkov a finančných zdrojov.
5. Bezpečne, spoľahlivo a ekonomicky efektívne vyradiť jadrové zariadenia v danom čase a z dostupných finančných zdrojov.
6. Zabezpečiť transparentnosť v oblasti nakladania s VJP a RAO a zabezpečiť včasné, systematické a dostatočné informovanie aktérov a ich efektívne zapojenie do rozhodovacích procesov pri nakladaní s VJP a RAO.

7. Zabezpečiť funkčnú infraštruktúru, udržateľný rozvoj vedy, výskumu, ako aj uchovania a transferu informácií, zvyšovania kvalifikácie a úrovne poznania v oblasti záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie a nakladania so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.
8. Pokračovať vo vývoji hlbinného úložiska v SR, v budúcnosti prípadne ďalších úložných kapacít tak, aby v potrebnom čase mala Slovenská republika zabezpečené ukladanie vyhoretého paliva a všetkých druhov rádioaktívnych odpadov. Plán vývoja hlbinného úložiska aktualizovať každých šesť rokov.
9. Plniť záväzky SR vyplývajúce z medzinárodných dohovorov, medzinárodných odporúčaní a smerníc EÚ v oblasti nakladania s VJP a RAO.
10. Vytvoriť podmienky pre akceptovateľnosť dotknutého obyvateľstva s dlhodobou environmentálnou záťažou pri nakladaní s VJP resp. ukladaní RAO.
11. Zabezpečiť dostatočné množstvo finančných prostriedkov na všetky činnosti ZČJE a nakladania s RMNP a IRAO tak, aby boli k dispozícii v potrebnom objeme a čase. Hľadať nové spôsoby zhodnocovania finančných prostriedkov NJF s ohľadom na meniace sa ekonomické fundamenty.
12. Zabezpečiť, aby čerpanie prostriedkov NJF sa riadilo výhradne schválenými strategickými, koncepčnými a aktuálnymi plánmi činností ZČJE a nakladania s RMNP a IRAO.

Tieto hlavné ciele politiky sú v časti C.8 Vnútroštátny program obsiahnuté v čiastkových cieľoch jednotlivých oblastí stratégie.

II.4 Obsah (osnova)

Osnova „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ je nasledovná:

ÚVOD

- A. Vnútroštátna politika nakladania s VJP a RAO v SR
 - A.1. Zásady vnútroštátnej politiky
 - A.2. Východiská vnútroštátnej politiky
 - A.3. Ciele politiky
 - A.4. Postup na dosiahnutie cieľov politiky
- B. Právny, regulačný a organizačný rámec nakladania s VJP a RAO
 - B.1. Legislatívny rámec
 - B.2. Infraštruktúra a manažment vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu
- C. Vnútroštátny program nakladania s VJP A RAO v SR
 - C.1. Popis jadrových zariadení a pôvod vyhoretého jadrového paliva a rádioaktívnych odpadov
 - C.2. Nakladanie s VJP a RAO v SR
 - C.3. Vyrad'ovanie JZ
 - C.4. Úložiská RAO
 - C.5. Vzdelávanie, veda a výskum
 - C.6. Transparentnosť a Zapojenie verejnosti
 - C.7. Financovanie ZČJE

- C.8. Úlohy a ciele
- C.9 Kľúčové ukazovatele monitorovania pokroku
- C.10. Referencie
- C.11 Príloha (Súpis odporúčaní a návrhov z misie ARTEMIS v SR)

II.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Preberajúc východiská predchádzajúceho dokumentu v oblasti ukladania RAO nebol doposiaľ zmenený, resp. ustanovený prístup k tzv. dvojitej ceste pre ukladanie VJP bez prepracovania a RAO neuložiteľného v Republikovom úložisku rádioaktívnych odpadov:

- ukladanie v hlbinnom geologickom úložisku na území Slovenskej republiky (preferovaná alternatíva),
- sledovanie a podpora budovania medzinárodného úložiska.

Pritom aktuálna politika ustanovuje variant hlbinného geologického úložiska (HÚ) na území SR nielen ako preferovanú, ale aj ako hlavnú alternatívu, tak ako znie cieľ uvedený pod číslom 8 vyššie s tým, že sledovanie diania v oblasti medzinárodného úložiska predstavuje „náhradné“ riešenie pre prípad, ak by proces výberu lokality pre vybudovanie HÚ v SR dospel k záveru, že vybudovanie HÚ v SR (napríklad z pohľadu geologických vlastností) nie je možné.

Koncepčné plány vyradovania jadrových elektrární V2, EMO1,2 a EMO3,4 sú spracované v nasledujúcich variantoch:

- bezprostredné kontinuálne vyradovanie,
- ochranné uloženie hermetických priestorov po dobu 30 rokov,
- odložené vyradovanie blokov EMO1,2 spolu s blokmi EMO3,4.

Kontinuálny variant vyradovania je vo všeobecnosti preferovaný.

Pre vyradovanie nereaktorových jadrových zariadení bude použitý výhradne kontinuálny variant vyradovania.

Ostatné činnosti nie sú ponímané variantne. O spôsobe (variante) realizácie príslušnej navrhovanej činnosti rozhodne až posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

II.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

- Ukončenie prác na návrhu „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“: 09/2022.
- Ukončenie pracovnej verzie dokumentu a jej predloženie na pripomienkovanie: 03/2023.
- Environmentálne hodnotenie strategického dokumentu s celoštátnym významom „Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“: 04-10/2023.
- Medzirezortné pripomienkové konanie „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“: 01-02/2024.
- Predloženie dokumentu na rokovanie vlády SR: 06/2024.

II.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom

„Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“, spracovaný podľa zákona č. 308/2018 Z. z. o Národnom jadrovom fonde, a smernice 2011/70/EURATOM a vychádza z doterajšieho dokumentu „Návrh vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR“, schváleného uznesením vlády SR č. 387/2015 z júla 2015, ktorému predchádzal dokument „Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR z 26. septembra 2013“, schválenej uznesením vlády SR č. 26/2014 z 15. januára 2014, pričom tento predstavoval aktualizáciu „Stratégie záverečnej časti jadrovej energetiky v SR“ z mája 2008.

Pri aktualizácii dokumentu boli brané na zreteľ najmä strategické dokumenty:

- Energetická politika, schválená vládou SR dňa 5. 11. 2014 uznesením vlády SR č. 548/2014,
- Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030, schválená uznesením vlády SR číslo 87/2019 z 27. 2. 2019,
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (aktualizácia na základe uznesenie vlády číslo 576/2020 z 23. 9. 2020),
- Národný investičný plán SR na roky 2018 – 2030, pilotná verzia,
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, Bratislava, december 2019.

II.8 Orgán kompetentný na jeho prijatie

Podľa § 6 ods. 7 zákona č. 308/2018 Z. z. o Národnom jadrovom fonde Rada správcov NJF SR predkladá návrh vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu nakladania s VJP a RAO v SR Ministerstvu hospodárstva SR. Ministerstvo hospodárstva návrh vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu predkladá vláde na schválenie. Ministerstvo zaslalo vnútroštátny program schválený vládou Európskej komisii prvýkrát do 23. augusta 2015.

II.9 Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie)

Uznesenie vlády Slovenskej republiky.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

III.1 Požiadavky na vstupy

Mať na zreteli aj činnosti spojené s vývojom HÚ (geologický prieskum) a s uzatváraním úložiska. Ako základné predpoklady pre hodnotenie vplyvu vstupov z činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“, vychádzajúce z doterajších skúseností s vyradovaním jadrových zariadení a nakladaním s rádioaktívnymi odpadmi, možno uvažovať:

- pôda (záber pôdy, chránené územia, chránené výtvory a pamiatky, ochranné pásma) – žiadne požiadavky na záber územia či ochranné pásma, výnimkou z dlhodobého hľadiska je príprava a budovanie hlbinného úložiska pre rádioaktívne odpady a vyhoreté palivo nezložiteľné v Republikovom úložisku rádioaktívnych odpadov (RÚ RAO),
- voda (pitná voda, chladiaca voda, zdroj vody, spotrebiče vody) – v lokalite Jaslovské Bohunice sa nepredpokladajú žiadne nové požiadavky nad rámec súčasnej spotreby, skôr nižšie o spotrebu chladiacej vody vyradovaných jadrových zariadení,
- suroviny (druh, spotreba, spôsob získavania) – nepredpokladajú sa žiadne nové požiadavky nad rámec súčasnej spotreby surovín, skôr nižšie o spotrebu prevádzkových surovín vyradovaných jadrových zariadení, výnimku môžu predstavovať nároky na zásypové materiály pre finálne prekryvanie zaplnených úložných dvojradov pre nízkoaktívne odpady (NAO) a tiež prekryvanie úložných sekcií veľmi nízkoaktívnych odpadov (VNAO) RÚ RAO v Mochovciach,
- energetické zdroje (druh a spotreba, spôsob získavania) – v lokalite Jaslovské Bohunice sa nepredpokladajú žiadne nové požiadavky nad rámec súčasnej potreby energetických zdrojov,
- nároky na prepravu a inú infraštruktúru (špecializované dopravné prostriedky, preprava materiálov, odpadu a surovín) – nepredpokladajú sa žiadne nové požiadavky oproti existujúcemu stavu,
- nároky na pracovné sily – v lokalite Jaslovské Bohunice sa počas časovo obmedzeného obdobia predpokladá prechodné zvýšenie nárokov na pracovnú silu, a to počas realizácie činností vyradovania JE A1 a JE V1 z prevádzky. Po ukončení predmetných činností sa neočakávajú nové nároky na pracovnú silu, okrem generačnej obmeny a s tým súvisiacej potreby vzdelávania a tréningu. V lokalite Mochovce sa predpokladá zvýšenie nárokov na pracovnú silu, a to z dôvodu uvedenia 3. a 4. bloku JE Mochovce do prevádzky,
- nároky na zastavané územie – nie je predpoklad nových nárokov na zastavané územie.

Poznámka: V strategickom dokumente sa rámcovo spomína aj Nový jadrový zdroj v lokalite Jaslovské Bohunice, podrobnejšie informácie o predpokladaných množstvách RAO z prevádzky a vyradovania, ako aj množstva VJP však budú predmetom strategických dokumentov v ďalšom období. Rovnako nie sú predmetom strategického dokumentu parametre a aspekty týkajúce sa prevádzky JE samotnej ako je napr. doba prevádzkovania JE a jej vplyv na ŽP.

III.2 Údaje o výstupoch

Ako základné predpoklady pre hodnotenie vplyvu výstupov z činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ vychádzajúce z doterajších skúseností s vyradovaním jadrových zariadení a nakladaním s VJP a RAO, možno uvažovať:

- výpuste do ovzdušia – v porovnaní so súčasným trendom nakladania s RAO najmä pri procese spaľovania, nedôjde k navýšeniu koncentrácie rádioaktívnych látok v plynných výpustiach a zmene ich zloženia,
- výpuste do hydrosféry a odpadové vody – v porovnaní so súčasným trendom nakladania s VJP a RAO a počas vyradovania jadrových zariadení, nedôjde k navýšeniu koncentrácie rádioaktívnych látok vo výpustiach a zmene ich zloženia,
- odpady – rádioaktívne a nerádioaktívne odpady a vyhoreté jadrové palivo – budú počas prevádzky jestvujúcich jadrových zariadení (JZ) (V2, MO12, MO34, nereaktorové JZ) a počas pokračujúceho vyradovania JE A1 a JE V1 produkované obdobným trendom ako doposiaľ (počas implementácie predchádzajúcich dokumentov), významnejšia časť odpadov bude pochádzať z búracích a likvidačných prác. Novou skutočnosťou oproti predchádzajúcemu dokumentu sú RAO zo zahraničia, dovezené do SR za účelom ich spracovania na lisovacom zariadení s odvozom výsledného produktu spracovania (zlisované sudy) a alikvotnej rádioaktivity späť do krajiny pôvodu,
- hluk a vibrácie (zdroje a intenzita) – nie sú významné, výnimkou môžu byť krátkodobé lokálne zvýšenia intenzity počas búracích a likvidačných prác,
- žiarenie a iné fyzikálne polia (rádioaktívne, tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita) - riziko ožiarenia rádioaktívnym žiarením v životnom prostredí predstavujú v prípade činností Vnútroštátneho programu hore uvedené výpuste rádioaktívnych látok; pôsobenie ostatných fyzikálnych polí nie je významné,
- zápach a iné výstupy (zdroj, intenzita) – nie sú významné,
- doplňujúce údaje (významnejšie terénne úpravy, zásahy do krajiny a pod.) – by mohli súvisieť pravdepodobne s konečným prekrytím existujúceho úložiska v druhej polovici tohto storočia, ale aj v prípade prieskumných a realizačných prác na hlbinnom úložisku.

Tieto základné predpoklady sú zhodné pre normálne vykonávané činnosti Vnútroštátneho programu, ale aj pre neštandardné situácie, ktoré by sa mohli pri ich vykonávaní potenciálne vyskytnúť.

III.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Realizácia činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ nebude mať významnejšie priame alebo nepriame negatívne vplyvy na zložky životného prostredia v lokalitách jadrových zariadení. To platí pre normálnu realizáciu plánovaných činností, ale aj pre neštandardné situácie, ktoré by mohli potenciálne nastať pri ich vykonávaní. Obecne je možné konštatovať, že:

- zníži sa riziko potenciálnej kontaminácie životného prostredia, resp. ožiarenia jednotlivcov z kritickej skupiny obyvateľstva v dôsledku ukončovania a ukončenia prevádzky jadrových zariadení a ich vyradovania,
- vznikne väčšia potreba nakladať s odpadmi (rádioaktívnymi i nerádioaktívnymi) pochádzajúcimi z vyradovania, zníži sa potreba nakladať s prevádzkovými odpadmi,
- nie je preukázaná žiadna korelácia medzi existenciou jadrových zariadení Slovenskej republiky a zdravotným stavom obyvateľstva.

Vplyvy na ovzdušie, pôdu, faunu, flóru, urbánny komplex a využívanie zeme sa nepredpokladajú. Významnejšie terénne úpravy a zásahy do krajiny prichádzajú do úvahy pri konečnom prekrytí existujúceho úložiska v druhej polovici tohto storočia.

Významnejší negatívny vplyv na životné prostredie prichádza do úvahy v dôsledku výstavby hlbinného úložiska, ktorej by však predchádzali prieskumné a vývojové práce na hlbinnom ukladaní a po preukázaní vhodnosti typu horninového prostredia v niektorom z uvažovaných prieskumných území.

Realizácia nových významnejších čiastkových zariadení, objektov a činností (alebo ich zmien) pre potreby a podporu existujúcich alebo plánovaných činností uvedených v dokumente „Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ je v súčasnosti a bude aj naďalej predmetom samostatných procesov EIA podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

III.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Doterajšie analýzy údajov o kontaminácii životného prostredia v okolí komplexu jadrových zariadení v Jaslovských Bohuniciach a Mochovciach, ani monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva v ich okolí, nepreukázali súvislosť medzi zdravotným stavom obyvateľstva a prevádzkou jadrových zariadení. Z toho vyplýva, že je veľmi nepravdepodobné v súvislosti s činnosťami dokumentu „Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ s významne nižšími výstupmi očakávať negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva.

III.5 Vplyvy na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich miernenie

Jadrové zariadenia sú umiestnené v lokalitách Jaslovské Bohunice a Mochovce a teda budú v nich vykonávané aj činnosti súvisiace so záverečnou časťou jadrovej energetiky. Na predmetných lokalitách platí prvý stupeň územnej ochrany prírody a krajiny podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a nie je tu vyhlásené žiadne chránené územie. Nenachádzajú sa tu žiadne osobitné chránené územia s druhým až piatym stupňom ochrany.

V širšom okolí lokality Jaslovské Bohunice sa nachádza jedno chránené vtáčie územie (Sĺňava), 2 chránené areály (Dedova jama a Malé Vážky), 5 prírodných rezervácií (Katarína, Pod Holým vrchom, Lančársky Dubník, Chríb a Sedliská) a Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty. Územiami európskeho významu sú Brezovské Karpaty a Orlie skaly, Sedliská a Nad vinicami.

V širšom okolí lokality Mochovce sa nachádza 5 chránených areálov (Arborétum Mlyňany, Levický park, Novoveský park a Žitavský park), 2 prírodné rezervácie (Kusá hora a Krivín) a národná prírodná rezervácia (Patianska cerina). Veľkoplošné chránené územie predstavuje v regióne výbežok CHKO Štiavnické vrchy. Do oblasti zasahujú aj chránené územia európskeho významu NATURA 2000, a to Čajkovské bralie a Hodrušská hornatina.

Lokality uvažované v rámci prieskumu pre hlbinné úložisko: Tríbeč, Rimavská kotlina, Veporské vrchy, Stolické vrchy, Cerová vrchovina.

Vzhľadom na lokalizáciu, charakter a rozsah činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“, sa nepredpokladá ich vplyv na európsku sústavu chránených území (Natura 2000), resp. ak len pretrvávanie súčasných vplyvov, pokiaľ sú vôbec relevantné, nakoľko sa jedná o činnosti, ktoré povedú skôr k eliminácii vplyvov a dôsledkov v lokalitách už existujúcich činností.

III.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Činnosti súvisiace s uplatňovaním „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ prinášajú, v porovnaní so stavom pri prevádzkovaní jadrových zariadení, nielen zníženie potenciálne negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ale aj významné zníženie environmentálnych rizík a rizík pre obyvateľstvo.

III.7 Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Viaceré činnosti „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ podľa prílohy č. I Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice (Dohovor Espoo) a Prílohy č. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. patria medzi činnosti, ktoré povinne podliehajú medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúcich štátne hranice, a boli už posúdené alebo sú v procese posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z., resp. budú posudzované v čase ich aktuálnosti.

Príspevok z činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ je zanedbateľný v porovnaní s bežnými alebo havarijnými rádiologickými vplyvmi prevádzkovaných jadrových elektrární v Slovenskej republike.

IV. Dotknuté subjekty

IV.1 Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení

Realizáciou činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ budú dotknuté v prvom rade obce nachádzajúce sa v okolí lokalít Jaslovské Bohunice a Mochovce, v ktorých katastrálnych územiach a bezprostrednom okolí sú umiestnené v súčasnosti prevádzkované aj vyradované jadrové zariadenia:

- Jaslovské Bohunice, Malženice, Radošovce (okres Trnava, Trnavský samosprávny kraj),
- Žlkovce, Ratkovce (okres Hlohovec, Trnavský samosprávny kraj),
- Veľké Kostoľany, Nižná, Pečeňady (okres Piešťany, Trnavský samosprávny kraj),
- Nový Tekov, Kalná nad Hronom, Malé Kozmálovce, Veľký Ďur, Starý Tekov a mesto Tlmače (Lipník) (okres Levice, Nitriansky samosprávny kraj),
- Nemčiňany (okres Zlaté Moravce, Nitriansky samosprávny kraj),
- Čífare (okres Nitra, Nitriansky samosprávny kraj).

V prípade prieskumu územia pre výber lokality hlbinného úložiska môžu k zoznamu dotknutých obcí pribudnúť tiež obce v okolí vybraných lokalít.

Účasť zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je definovaná v § 6a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V súlade s ustanovením článku 10 smernice 2011/70/EURATOM to však nie je len zainteresovaná verejnosť, ktorá má mať možnosť zúčastniť sa na rozhodovacom procese v oblasti nakladania s VJP a RAO.

Strategický dokument s celoštátnym dosahom „Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ predstavuje významný prvok tohto rozhodovacieho procesu.

IV.2 Zoznam dotknutých subjektov

Zoznam dotknutých subjektov vyplývajúci z ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a doteraz vykonaných EIA procesov pre jadrové činnosti v lokalitách jadrových zariadení Jaslovské Bohunice a Mochovce:

- Úrad jadrového dozoru SR,
- Úrad verejného zdravotníctva SR,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Trnava,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nitra,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Levice,
- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo vnútra SR,
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR,
- Národný inšpektorát práce SR,
- Inšpektorát práce, Trnava,
- Inšpektorát práce, Nitra,
- Prezídium Hasičského a záchranného zboru Ministerstva vnútra SR,
- Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Trnava,
- Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Nitra,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Piešťany,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Trnava,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Levice,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Nitra,
- Okresný úrad Trnava, príslušné odbory,
- Okresný úrad Piešťany, príslušné odbory,
- Okresný úrad Hlohovec, príslušné odbory,
- Okresný úrad Levice, príslušné odbory,
- Okresný úrad Zlaté Moravce, príslušné odbory,
- Okresný úrad Nitra, príslušné odbory.

Zoznam dotknutých subjektov vyplývajúci z ustanovení zákona č. 308/2018 Z. z. o Národnom jadrovom fonde:

- Vláda SR,
- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR,
- Úrad jadrového dozoru SR,
- Úrad verejného zdravotníctva SR.

IV.3 Dotknuté susedné štáty

Nie je predpoklad, že by realizácia činností „Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ ovplyvnila životné prostredie susedných štátov. Viaceré činnosti Programu však podľa prílohy č. I. Dohovoru o hodnotení vplyvu

na životné prostredie presahujúceho štátne hranice (Dohovor Espoo) a Prílohy č. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov patria medzi činnosti, ktoré povinne podliehajú medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúcich štátne hranice. V tom prípade dotknutými susednými štátmi budú: Česká republika, Maďarská republika, Rakúska republika, Poľská republika a Ukrajina.

Je brané na zreteľ, že „vzájomné“ posudzovanie vnútroštátnych programov členských krajín EÚ vypracovaných podľa smernice 2011/70/EURATOM sa uskutočňuje až po roku 2014 a Vnútroštátny program nakladania s VJP a RAO v Slovenskej republike z roku 2015 takémuto posudzovaniu podrobený nebol. Medzinárodné posudzovanie Stratégie záverečnej časti JE sa uskutočnilo len v roku 2008.

V. Doplňujúce údaje

V.1 Mapová a iná grafická dokumentácia charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu

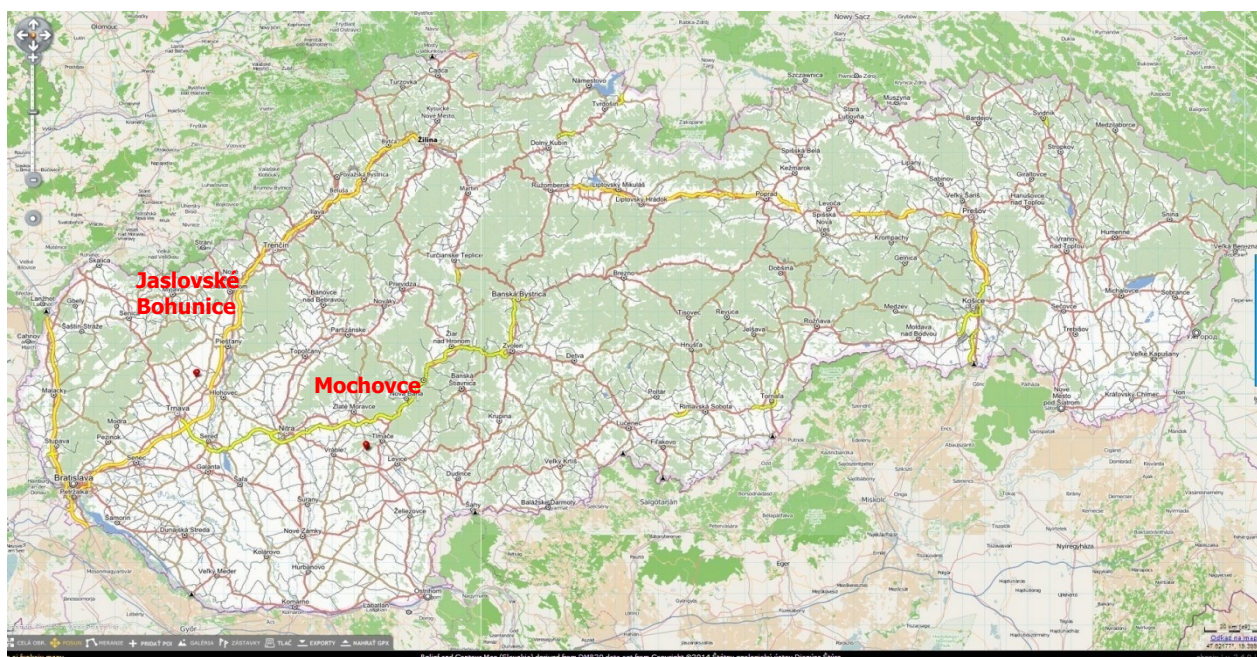
Zoznam obrázkov:

Obr. 1 Lokality jadrových zariadení v Slovenskej republike.

Obr. 2 Jadrové zariadenia v lokalite Jaslovské Bohunice.

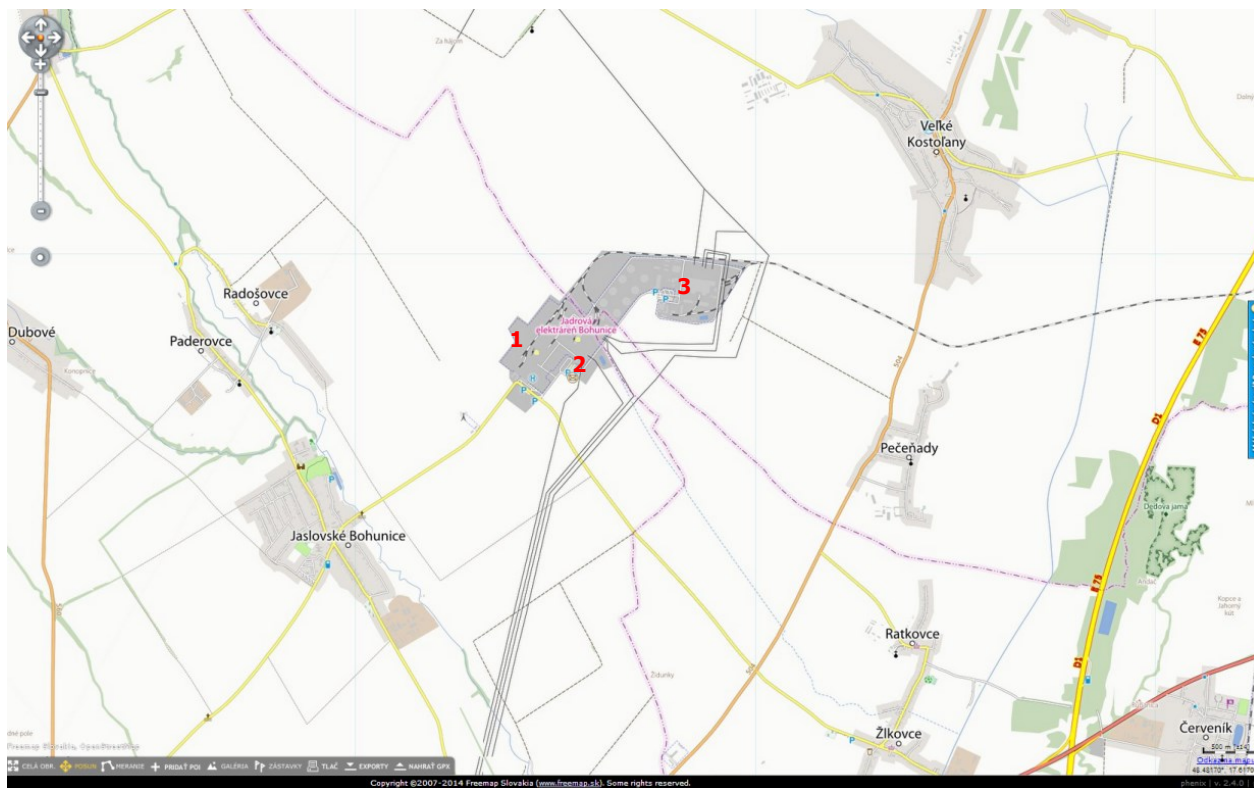
Obr. 3 Jadrové zariadenia v lokalite Mochovce.

Obr. 4 Študijno-prieskumné lokality pre umiestnenie hlbinného úložiska

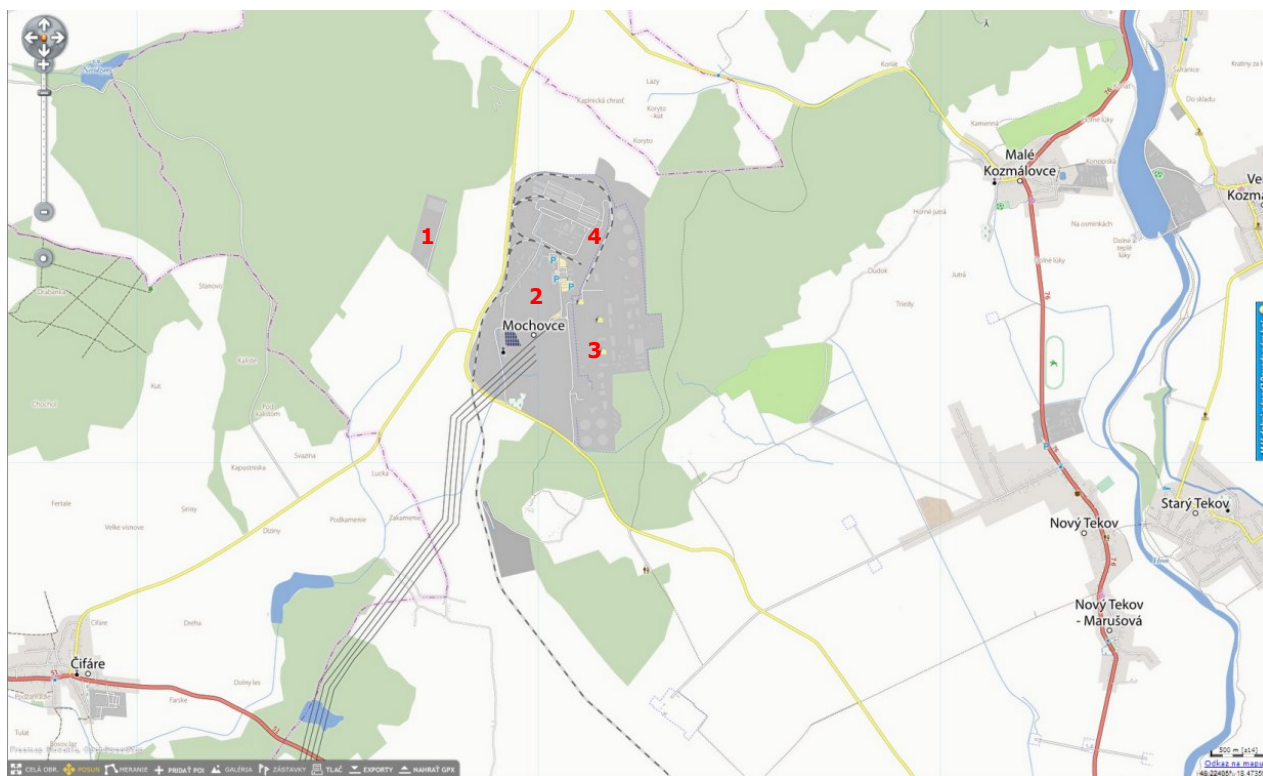
Obr. 1 Lokality jadrových zariadení v Slovenskej republike

Zdroj: <http://www.freemap.sk/#p=48.6727|19.69176|9|A>

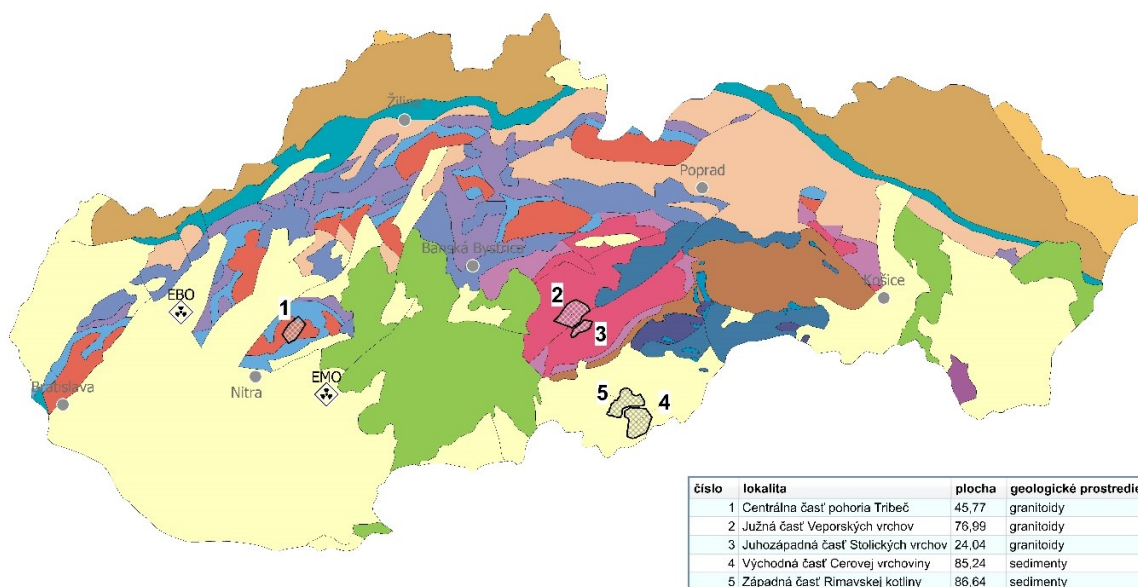
Obr. 2 Jadrové zariadenia v lokalite Jaslovské Bohunice: 1 – areál JESS, a.s. (v súčasnosti bez jadrového zariadenia); 2 – areál JAVYS, a.s. (vyraďované jadrové elektrárne: A1 a V1 a jadrové zariadenia ZČMVJE: technológie na úpravu a spracovanie rádioaktívnych odpadov (TSÚ RAO), medzisklad vyhoretého jadrového paliva (MSVP); 3 – areál SE, a.s., závod Atómové elektrárne Bohunice (prevádzkovaná jadrová elektráreň V2).

Zdroj: <http://www.freemap.sk/#p=48.48958|17.68484|14|A>

Obr. 3 Jadrové zariadenia v lokalite Mochovce: 1 – areál JAVYS, a. s. (republikové úložisko RÚ RAO); 2 – areál JAVYS, a. s. (jadrové zariadenie FSKRAO); 3 – areál SE, a. s., závod Atómové elektrárne Mochovce (prevádzkovaná jadrová elektráreň EMO 1, 2); 4 – areál SE, a. s., závod 3. a 4. blok Elektrárne Mochovce (vo výstavbe jadrová elektráreň EMO 3, 4).

Zdroj: <http://www.freemap.sk/#p=48.26826|18.46026|14|A>

Obr. 4 Lokality jadrových zariadení a študijno-prieskumné lokality pre umiestnenie hlbinného úložiska v Slovenskej republike na mape základných geologických štruktúr (Zdroj: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra)

V.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

- [1] Spoločný dohovor o bezpečnosti nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a o bezpečnosti nakladania s rádioaktívnym odpadom. Viedeň, 1997.
- [2] Energetická politika SR, schválená uznesením vlády SR č. 548/2014.
- [3] Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030, MH SR, 2018.
- [4] Slovenské elektrárne: Aktualizácia koncepčného plánu vyradovania JE EBO V2 a vytvorenie vstupnej inventárnej databázy vyradovania. Slovenská republika, 2017.
- [5] Slovenské elektrárne: Aktualizácia koncepčného plánu vyradovania JE EMO 1,2 a vytvorenie vstupnej inventárnej databázy vyradovania. Slovenská republika, 2017.
- [6] Slovenské elektrárne: Koncepčný plán vyradovania MO34 z prevádzky, revízia 03. Slovenská republika, 2021.
- [7] International Structure for Decommissioning Costing of Nuclear Installations, OECD/NEA, 2012. NEA No. 7088,
- [8] Zmluva o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (EURATOM), 1957, ratifikovaná SR 2004.
- [9] Smernica Rady 2011/70/EURATOM z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom. Úradný vestník EÚ 2010/L 199/48-56, 2011.
- [10] Zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- [11] Zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- [12] Zákon č. 308/2018 Z. z. o Národnom jadrovom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- [13] Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- [14] Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- [15] Slugeň, V. a kol.: Analýza ľudských kapacít a efektívneho managementu znalostí v oblasti jadrovej energetiky v Európskej únii a na Slovensku. Správa SNUS, Trnava, 2020.
- [16] Hlbinné úložisko – výber lokality, I. etapa. A.2.2 Aktualizovaná Štúdia realizovateľnosti hlbinného úložiska v SR, revízia č. 2, JAVYS, a.s., 2017

- [17] Havlová V., Vojtěchová H., Slaninka I.: B.2 Rámcový program vývoja a výskumu v oblasti hlbinného ukladania podľa požiadavky Návrhu vnútroštátneho programu nakladania s VJP a RAO v SR, Hlbinné úložisko – výber lokality 2.etapa, 1. časť. ŠGÚDŠ, ÚJV Řež, Decom, 2018.
- [18] Návrh Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym i odpadmi v SR ako aktualizácia strategického dokumentu Stratégia záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v Slovenskej republike, schválený uznesením vlády SR č.387/2015.
- [19] Koncepčný plán vyrad'ovania JZ IS RAO z prevádzky, vydanie č.3, JAVYS, a.s., 2021.
- [20] Oznámenie Komisie o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (2017/C 275/01), online, dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2017.275.01.0001.01.SLK&toc=OJ:C:2017:275:TOC>
- [21] Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie (2018). Príručka občana o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, online, dostupné na: <http://ec.europa.eu/environment/aarhus/pdf/guide/ENV-18-004_guide_SK_web.pdf>.
- [22] Informačný list o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, online, dostupné na:
<<https://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/accesstojustice/sk.pdf>>
ISBN 978-92-79-67843-1. doi:10.2779/643770
- [23] Financial aspects of decommissioning; Report by an expert group; IAEA TECDOC 1476
- [24] The Practice of Cost Estimation for Decommissioning of Nuclear Facilities, OECD 2015 (NEA No. 7237)

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Národný jadrový fond SR, Tomášikova 22, Bratislava, dňa 19. 9. 2022.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

VII.1 Meno spracovateľ'a oznámenia

Rada správcov Národného jadrového fondu
Tomášikova 22
821 02 Bratislava

VII.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľ'a, pečiatka

Rada správcov Národného jadrového fondu
Tomášikova 22
821 02 Bratislava

Oprávnený zástupca:

Ing. Ladislav ÉHN
predseda Rady správcov NJF